

InfoGozd - Skrbno z gozdom

Št. 11, letnik 3 (2022)

Naslov

InfoGOZD – Skrbno z gozdom

Datum objave spletne publikacije

24. november 2022

Založnik

Gozdarski inštitut Slovenije,
Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko, Večna pot 2, 1000 Ljubljana
Telefon: +386 (0)1 200 78 17

Odgovorni urednik

Matevž Triplat

Odgovorna oseba

dr. Nike Krajnc

Tehnični uredniki

Katarina Flajšman, Jaša Saražin, Urban Žitko

ISSN številka

2738-5035

<https://wcm.gozdis.si/>

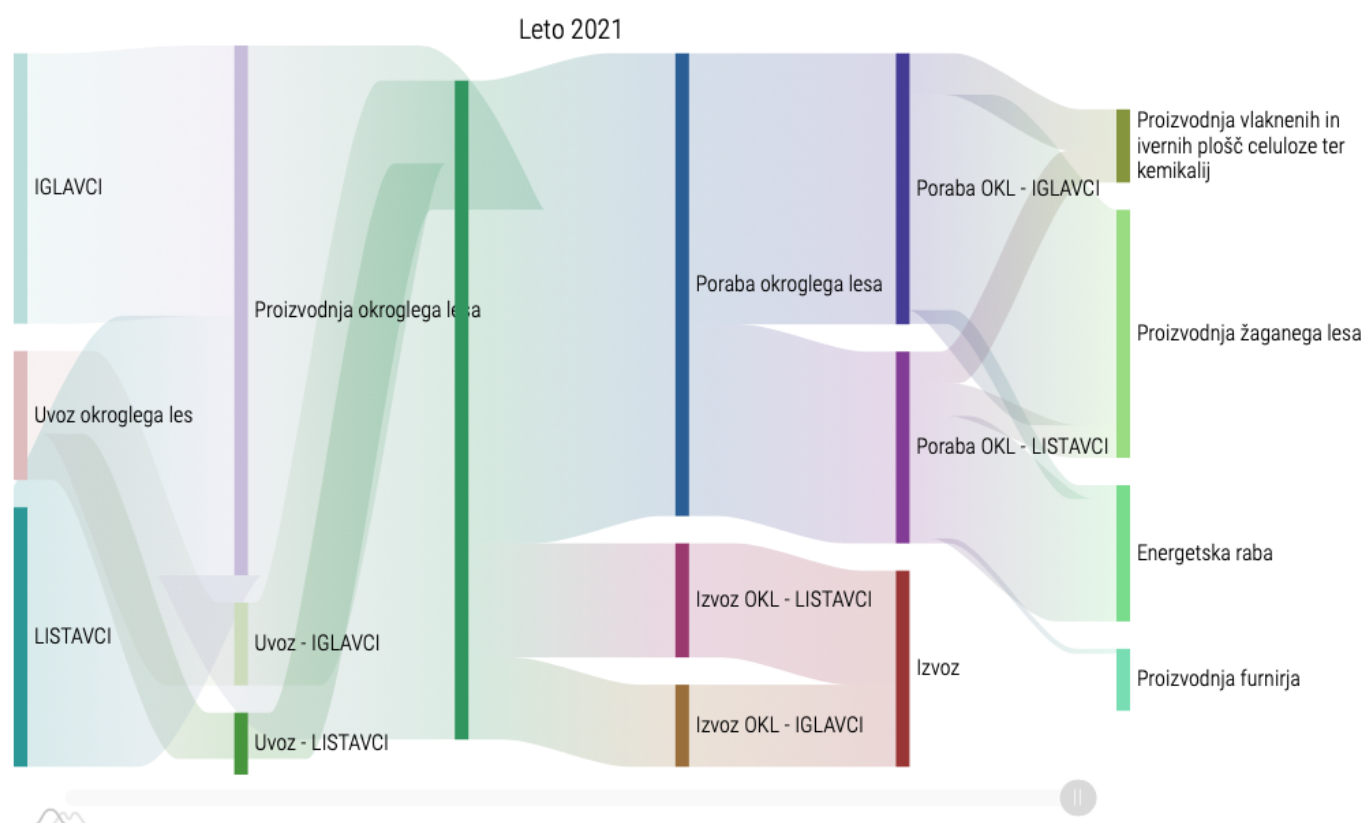
Vsebina

Predelava lesa v industriji se povečuje	4
Nov projekt namenjen lastnikom gozdov, izvajalcem gozdarskih storitev ter odločevalcem	8
Cene gozdarskih storitev v Sloveniji - oktober 2022	11
Mednarodna konferenca: »Gozdovi v rokah žensk - da, tudi me gospodarimo z gozdovi«, Bled 17.11.2022	16

Predelava lesa v industriji se povečuje

Špela Ščap, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko

Objavljeno na spletu 07.11.2022 (<https://doi.org/10.20315/IG.2022.0051>)

Na Gozdarskem inštitutu Slovenije spremljamo tokove okroglega lesa po enotni metodologiji že več kot desetletje. V nadaljevanju prikazujemo nekaj ključnih značilnosti proizvodnje, zunanje trgovine in porabe okroglega lesa v letu 2021. Metodologija spremljanja proizvodnje gozdnih lesnih sortimentov (v nadaljevanju GLS), zunanje trgovine z GLS ter porabe le teh je opisana v več virih (npr. Krajnc in Piškur, 2006; Piškur, 2010; Piškur, 2012; Ščap in Krajnc, 2021; Ščap, 2022). Zaradi tega se v prispevku osredotočamo na rezultate analiz tokov lesa ter podajamo strokovno oceno kazalnika »Tokovi okroglega lesa v Sloveniji«, ki poleg drugih kazalnikov nakazuje stanje gozdno-lesnega sektorja v državi.

Proizvodnja gozdnih lesnih sortimentov v letu 2021

Obseg proizvodnje GLS je bil v letu 2021 3,81 milijona neto kubičnih metrov kar je 5 % manj kot leta 2020 in je bil najnižji po letu 2013. Od tega so v proizvodnji iglavci in listavci zastopani v enakem deležu (50 %), kar se je zgodilo prvič v zgodovini Slovenije. V strukturi proizvodnje GLS iglavcev se povečuje delež hlodov za žago in furnir; le ta je v letu 2021 znašal 79 %, kar je 4 % več kot v povprečju obdobja 2016–2020. V strukturi proizvodnje GLS iglavcev pa se zmanjšuje delež lesa za celulozo in plošče, ki je v obdobju 2016–2020 v povprečju znašal 18 %, v letu 2021 pa le 14 %, kar je najmanj po letu 2013. Podobno kot pri iglavcih, se tudi pri listavcih povečuje delež hlodov za žago in furnir v skupni proizvodnji in sicer je le ta v letu 2021 znašal 25 %, kar je največ po letu 2007. Se je pa v letu 2021 zmanjšal obseg proizvodnje lesa za celulozo in plošče listavcev v primerjavi z letom 2019 in 2020, vendar je kljub temu večji od proizvodnje te skupine GLS v letih 2017 in 2018. Glede na lastništvo gozdov, z 72 % prevladuje proizvodnja GLS iz zasebnih gozdov, ki je v letu 2021 znašala 2,73 milijona m³.

Preglednica 1: Gozdni lesni sortimenti pridobljeni v Sloveniji (v 1.000 m³); 2019–2021

SKUPINE GLS	2019			2020			2021		
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
Hlodovina	2.123	352	2.476	1.624	348	1.971	1.510	467	1.977
Les za celulozo in plošče	492	500	992	346	479	825	262	410	673
Drug okrogel industrijski	20	47	67	15	37	52	18	32	50
Les za kurjavo	163	1.032	1.195	135	1.013	1.148	118	997	1.115
Skupaj	2.798	1.931	4.729	2.120	1.877	3.996	1.908	1.907	3.815

Zunanja trgovina z gozdnimi lesnimi sortimenti v letu 2021

Izvoz GLS se zmanjšuje in je v letu 2021 znašal 1,345 milijona m³, kar je 14 % manj v primerjavi z letom 2020. V strukturi izvoza pa se povečuje izvoz okroglega industrijskega lesa listavcev (619.000 m³ v letu 2021 kar je z izjemo leta 2015 rekorden podatek). Največ količin GLS smo lani izvozili v Italijo, kjer s 63 % prevladuje industrijski les listavcev, predvsem bukve. Uvoz GLS narašča in je v letu 2021 znašal rekordnih 889.000 m³, kar je 4 % več kot leta 2020. V strukturi uvoza je z 287.000 m³ prevladoval uvoz hlodovine iglavcev. V zadnjih dvajsetih letih je uvoz hlodovine iglavcev lani prvič presegel izvoz. V letu 2021 smo največ količin GLS uvozili iz Hrvaške, od koder 56 % količin predstavlja industrijski les listavcev. Lani smo prvič po letu 1991 zabeležili zunanjetrgovinski primanjkljaj pri skupini hlodi za žago in furnir iglavcev, kar kaže na večjo porabo od proizvodnje. Zunanjetrgovinski primanjkljaj je bil v letu 2021 značilen tudi pri skupini les za celulozo in plošče iglavcev in drug okrogli industrijski les, kar se je zgodilo prvič po letu 2006.

Preglednica 2: Zunanja trgovina z gozdnimi lesnimi sortimenti – uvoz, izvoz in zunanjetrgovinska bilanca (v 1.000 m³); 2020–2021

SKUPINE GLS	2020			2021		
	UVOZ	IZVOZ	IZVOZ-UVOZ	UVOZ	IZVOZ	IZVOZ-UVOZ
Okrogli les – skupaj, od tega:	855	1.558	702	889	1.345	456
• Okrogli industrijski les – skupaj, od tega:	717	1.357	641	711	1.144	433
– Okrogli industrijski les, iglavci, od tega:	597	821	224	551	525	- 26
<i>Hlodi za žago in furnir, iglavci</i>	367	523	157	287	286	-1
<i>Les za celulozo in plošče ter drug okrogli industrijski les, iglavci</i>	230	298	68	264	239	-25
– Okrogli industrijski les, listavci	120	536	416	160	619	459
• Les za kurjavo - skupaj	139	200	61	178	201	24

Poraba gozdnih lesnih sortimentov v letu 2021

Poraba GLS je v lanskem letu znašala 3,36 milijonov m³, kar je 2 % več kot leta 2020. Od tega je bilo po oceni porabe slovenskega lesa 74 %. V strukturi porabe GLS prevladuje poraba industrijskega lesa (tj. hlodi za žago in furnir, les za celulozo in plošče ter drug okrogel industrijski les) in sicer je v letu 2021 le ta znašala 2,27 milijonov m³. Pri porabi okroglega industrijskega lesa v zadnjih treh letih z 80 % prevladujejo iglavci. V strukturi porabe GLS je v letu 2021 s 45 % oziroma 1,51 milijoni m³ prevladovala poraba hlodov za žago in furnir iglavcev. Po ocenah se je delež porabe hlodov za žago in furnir iglavcev iz slovenskega lesa v letu 2021 povečal v primerjavi z letom 2020 in je znašal okrog 80 %.

Največ GLS so v letu 2021 predelala podjetja v industriji žaganega lesa in furnirja (nad 1,7 milijonov m³), od tega je s 85 % prevladovala predelava iglavcev. Sledijo industrije lesnih kompozitov, mehanske celuloze in kemikalij, ki so skupno predelale 0,51 milijona m³ (+3 % v primerjavi z 2020), od tega je bilo 56 % lesa iglavcev. Velik porabnik GLS so gospodinjstva, ki kljub trendu zmanjševanja porabe v zadnjih letih, še vedno porabijo nad milijon m³ lesa za kurjavo letno, vendar del tega izvira tudi iz negozdnih virov.

Ocena kazalnika Tokovi okroglega lesa v Sloveniji v letu 2021

Obseg proizvodnje GLS iz zasebnih gozdov je še vedno premajhen glede na razpoložljive količine in je povečan le v letih obsežnih sanitarnih sečenj. Delež izvoza GLS za predelavo v industriji glede na proizvodnjo se v zadnjih treh letih počasi zmanjšuje, vendar je v letu 2021 še vedno predstavljal 42 % proizvodnje GLS (kjer upoštevamo, da del izvoza lahko izvira tudi iz uvoza). Vrednost koeficienta poraba/proizvodnja GLS za predelavo v industriji se od leta 2016 naprej povečuje in je v letu 2020 znašala 0,77, v letu 2021 pa 0,84, kar pomeni, da se predelava teh sortimentov povečuje. Povprečna vrednost koeficienta ostalih evropskih držav je v letu 2020 znašala 1,00. V letu 2022 napovedujemo nekoliko povečan obseg proizvodnje GLS v primerjavi z letom 2021, predvsem zaradi gradacije podlubnikov v poletnem in jesenskem času. Zaradi nepredvidljivih razmer na trgu lesa ter energetske krize v letu 2022, so napovedi tokov GLS v letošnjem letu in prihodnjih letih negotove.

Več informacij o tokovih okroglega lesa v Sloveniji je prosto dostopnih na povezavi (<https://wcm.gozdis.si/sl/podatki/kazalniki/podatki/2021090721292844/tokovi-okroglega-lesa/>).

Viri

KRAJNC, Nike, PIŠKUR, Mitja. 2006. Tokovi okroglega lesa in lesnih ostankov v Sloveniji = Roundwood and wood waste flow analysis for Slovenia. Zbornik gozdarstva in lesarstva, št. 80, 31-54.

PIŠKUR, Mitja. 2010. Proizvodnja, izvoz in uvoz okroglega lesa = Roundwood production, export and import. Gozdarski vestnik, letn. 68, št. 9, 442-445.

PIŠKUR, Mitja. 2012. Poraba industrijskega okroglega lesa v Sloveniji = Industrial roundwood consumption in Slovenia. Gozdarski vestnik, letn. 70, št. 4, 179-182.

ŠČAP, Špela, KRAJNC, Nike. 2021. Tokovi okroglega lesa v Sloveniji. Gozdarski vestnik, 79, 7/8: 251-258.

ŠČAP, Špela. 2022. Tokovi okroglega lesa. V: TRIPLAT, Matevž (ur.). Kazalniki gospodarjenja z gozdovi v Sloveniji. Ljubljana, Gozdarski inštitut Slovenije, Založba Silva Slovenica: 48-59 s. DOI: 10.20315/SFS.183.

Nov projekt namenjen lastnikom gozdov, izvajalcem gozdarskih storitev ter odločevalcem

Špela Ščap, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko

Objavljeno na spletu 14.11.2022 (<https://doi.org/10.20315/IG.2022.0052>)

Z oktobrom 2022 se je pričel nov ciljno-raziskovalni projekt z naslovom Načrtovanje tehnologij in

presoja kakovosti izvajanja del v gozdovih v podporo biogospodarstvu, katerega vodilni partner je Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko, sodelujoči partner pa je Biotehniška fakulteta, Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire. V aktivnosti projekta bomo vključili tudi družbo Slovenski državni gozdovi d. o. o. Skupna vrednost projekta znaša 300.000 € in bo trajal tri leta. Projekt (V4-2209) »Načrtovanje tehnologij in presoja kakovosti izvajanja del v gozdovih v podporo biogospodarstvu« po javnem razpisu za izbiro raziskovalnih projektov Ciljnega raziskovalnega programa "Zagotovimo.si hrano za jutri! v letu 2022, financirata Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (50 %) ter Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (50 %).

Glavni izzivi, ki jih naslavlja projekt

- Večji del gozdov v Sloveniji je v zasebni lasti. Večino del v zasebnih gozdovih še vedno izvedejo lastniki gozdov sami, vendar se delež izvajanja del v gozdovih s pomočjo izvajalcev gozdarskih del povečuje.
- Lastniki gozdov ter izvajalci del v gozdovih lahko pridobijo sredstva za nakup sodobnih strojev in opreme za delo v gozdovih v okviru Programa razvoja podeželja (PRP), kar ima dolgoročni vpliv na izvedbo del v gozdovih.
- Obseg nege je še vedno nižji od načrtovane, zlasti v zasebnih gozdovih.
- Poleg sofinanciranja posameznih del na področju izvajanje nege gozdov je izbor ekonomične in gozdu prijazne tehnologije eden od pomembnih dejavnikov za povečanje obsega nege.
- Ob večjih sečiščih se pogosto pojavlja konflikt z drugimi uporabniki gozdnega prostora (javnostjo), predvsem zaradi različnih pričakovanj in mnenj o kakovosti izvedenih del.
- Cena izvedbe storitve je pogosto glavno vodilo ali edino vodilo, ob neupoštevanju kakovosti izvedbe del v gozdovih in pri gradnji gozdnih prometnic.
- Zaradi višanja stroškov goriva in stroškov dela je učinkovitost izvedbe del in optimizacija stroškov ključna.
- Potreba po odločevalskih orodjih, ki bi omogočali oceno primernosti posameznih tehnologij iz okoljskega, tehnološkega in ekonomskega vidika. Potrebe obstajajo tako pri lastnikih gozdov kot tudi pri odločevalcih in načrtovalcih.

Cilji projekta

- Predlagati novo metodologijo za umeščanje procesov pridobivanja lesa v spreminjajočih se političnih, podnebnih, delovnih, tehnoloških in okoljskih razmerah.
- Pripraviti usmeritve za lastnike gozdov, ki bodo služila njihovi aktivaciji v smeri optimizacije mreže prometnic v gozdu ter pomoč pri načrtovanju vseh faz od idejne zasnove, do izvedbe in prevzema del povezanih z optimizacijo omrežja gozdnih prometnic.
- Izdelati spletno orodje, ki bo z izborom vhodnih podatkov podalo usmeritve lastniku za nadaljnje aktivnosti.
- Izbrati merila in pripraviti pripomoček za oceno kakovosti, ki bo omogočil oblikovanje objektivne ocene izvedbe del v gozdovih tudi nestrokovnjaku.

Cilj projekta je nadgraditi obstoječa znanja o tehnoloških, ekonomskih in socialnih vidikih umeščanja tehnologij v prostor ter oblikovati orodje, ki bo podpiralo tako lastnike gozdov, izvajalce del kot tudi načrtovalce. Z metodologijo za presojo kakovosti na področju izvajanja del v gozdovih in gradnji gozdnih prometnic želimo omogočiti javni gozdarski službi in lastnikom gozdov oceno izvedenih del z relevantnimi in enotnimi kriteriji.

Sodelovanje z deležniki

Tekom trajanja projekta bomo aktivno sodelovali z deležniki vzdolž gozdno-lesne verige. Oblikovane bodo ekspertne skupine, ki jih bodo sestavljali strokovnjaki s področij, ki jih naslavlja projekt. Ti strokovnjaki bodo vključeni v aktivnosti prepoznavanja/določanja meril umeščanja sodobnih tehnologij v gozdni prostor in meril za oceno kakovosti pri izvajanju del v gozdovih. Lastniki gozdov, izvajalci gozdarskih storitev, upravljavci gozdov, odločevalci in različna interesna združenja bodo aktivno sodelovali tudi pri razvoju spletnega orodja, ki bo podpiralo lastnike gozdov, izvajalce gozdarskih del in načrtovalce pri izbiri ustrezne tehnologije, načrtovanju izvedbe in kontroli med in po izvedbi del v gozdovih.

Cene gozdarskih storitev v Sloveniji - oktober 2022

Katarina Flajšman, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko
Matevž Triplat, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko

Objavljeno na spletu 15.11.2022 (<https://doi.org/10.20315/IG.2022.0053>)

V drugi polovici oktobra smo na Gozdarskem inštitutu Slovenije med izvajalci gozdarskih storitev izvedli zbiranje cen sečnje in spravila lesa, kjer ločimo sečnjo z motorno žago in traktorsko spravilo ter

strojno sečnjo in spravilo, in prevoza lesa z gozdarsko transportno kompozicijo.

CENE SEČNJE IN SPRAVILA LESA

Podatke je posredovalo 14 poslovnih subjektov, ki se ukvarjajo s storitvami sečnje in spravila lesa. Med njimi sta 2 takšna, ki letno posekata in spravita do 3.000 m³ lesa, 9 izvajalcev (64 %) poseka in spravi med 3.000 in 10.000 m³ lesa na leto in 3 izvajalci, ki so za letni obseg opravljenih storitev sečnje in spravila navedli nad 10.000 m³. Vse cene so podane v €/m³, brez DDV, prikazana je srednja vrednost (mediana) vseh posredovanih cen, ločeno po debelinskih razredih, načinu sečnje ter ugodnih in neugodnih delovnih razmerah. Več o metodologiji zbiranja cen gozdarskih storitev je dostopno na spletni strani WCM: <https://wcm.gozdis.si/sl/podatki/cene/>.

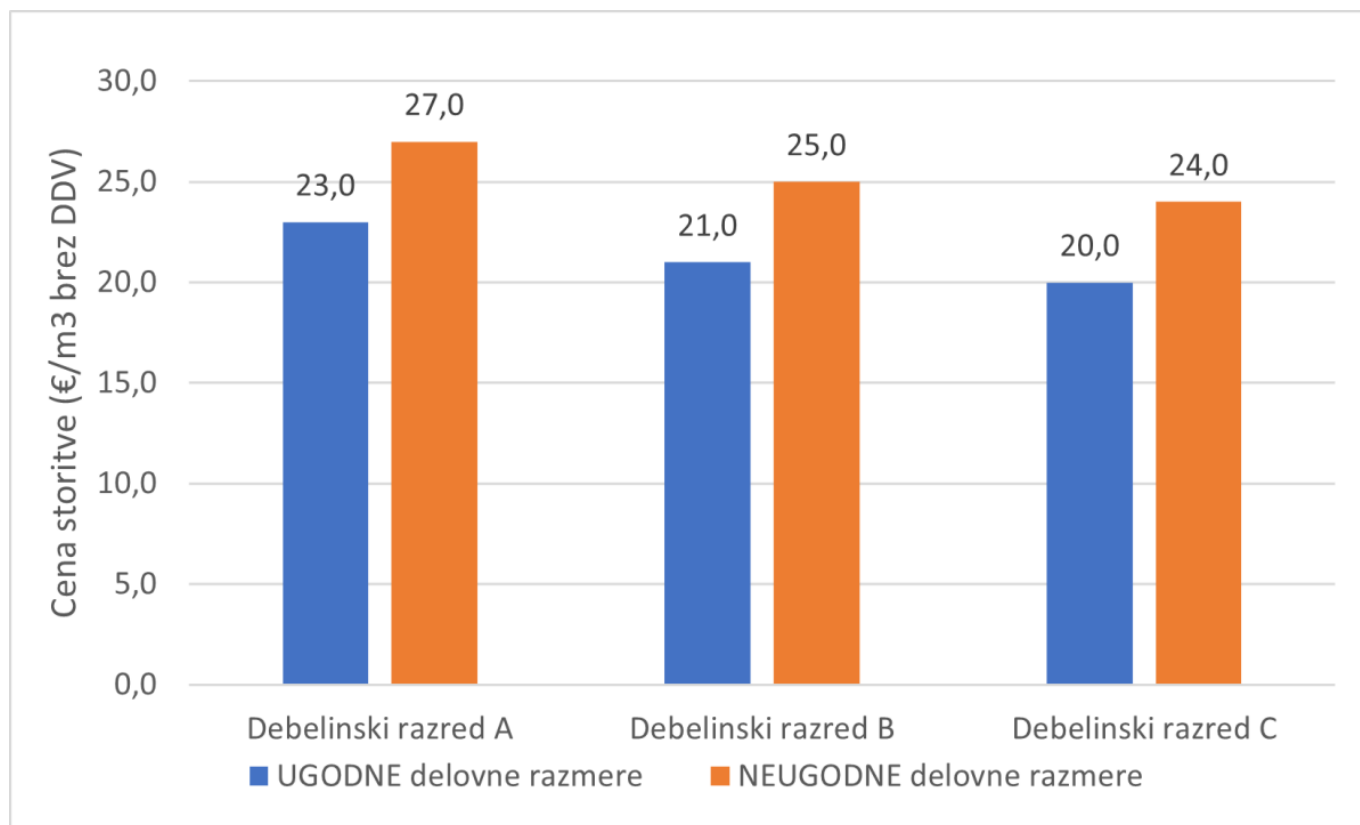
V nadaljevanju predstavljamo aktualne cene sečnje z motorno žago in traktorskim spravilom lesa in aktualne cene strojne sečnje in spravila. Iz ankete smo ugotovili, da po mnenju izvajalcev gozdarskih storitev samo sečnja z motorno žago v povprečju predstavlja 47 % skupne cene storitve (torej sečnje in spravila), strojna sečnja pa v povprečju predstavlja 51 % skupne cene storitve.

Cena sečnje z motorno žago in traktorsko spravilo lesa

Srednja vrednost vseh posredovanih cen sečnje z motorno žago in traktorskega spravila za debelinski razred A (prsni premer 10-29 cm) v ugodnih delovnih razmerah znaša 23 €/m³ brez DDV (cena je za 1 €/m³ višja kot ob preteklem zbiranju podatkov v marcu lansko leto); se pa cene gibajo od 15 do 33 €/m³. Cena za sečnjo v neugodnih delovnih razmerah znaša 27 €/m³ brez DDV (cena je za 2 €/m³ višja kot marca letos) in se giba od 17 do 35 €/m³. Cene sečnje in spravila lesa debelinskega razreda A v neugodnih delovnih razmerah predstavljajo najvišje cene za sečnjo, ki jih poročajo izvajalska podjetja.

Srednja vrednost vseh posredovanih cen sečnje z motorno žago in traktorskega spravila za debelinski razred B v ugodnih delovnih razmerah trenutno znaša 21 €/m³ brez DDV (cena je za 2 €/m³ višja kot ob preteklem zbiranju podatkov); se pa cene v povprečju gibajo od 13 do 25 €/m³. Cena za sečnjo v neugodnih delovnih razmerah pa trenutno znaša 25 €/m³ brez DDV (cena je za 3 €/m³ višja kot letos spomladi), in se giba od 15 do 30 €/m³.

Srednja vrednost vseh posredovanih cen sečnje z motorno žago in traktorskega spravila za debelinski razred C v ugodnih delovnih razmerah trenutno znaša 20 €/m³ brez DDV (cena je za 2 €/m³ višja kot ob preteklem zbiranju podatkov); se pa cene gibajo od 11 do 30 €/m³. Cena za sečnjo v neugodnih delovnih razmerah pa znaša 24 €/m³ brez DDV (cena je za 4 €/m³ višja kot ob preteklem zbiranju podatkov), in se giba od 13 do 30 €/m³.

Slika 1. Cena sečnje z motorno žago in traktorsko spravilo v €/m³ brez DDV po debelinskih razredih: A (od 10 do 30 cm), B (od 30 do 50 cm) in C (50 cm in več), ter ločeno za ugodne in neugodne delovne razmere.

Trenutno znaša srednja vrednost zbranih cen sečnje in spravila, gledano na vse cene ne glede na debelinski razred in delovne razmere, 23 €/m³ brez DDV in je za 3 €/m³ višja kot oktobra lansko leto.

Cena strojne sečnje in spravila lesa

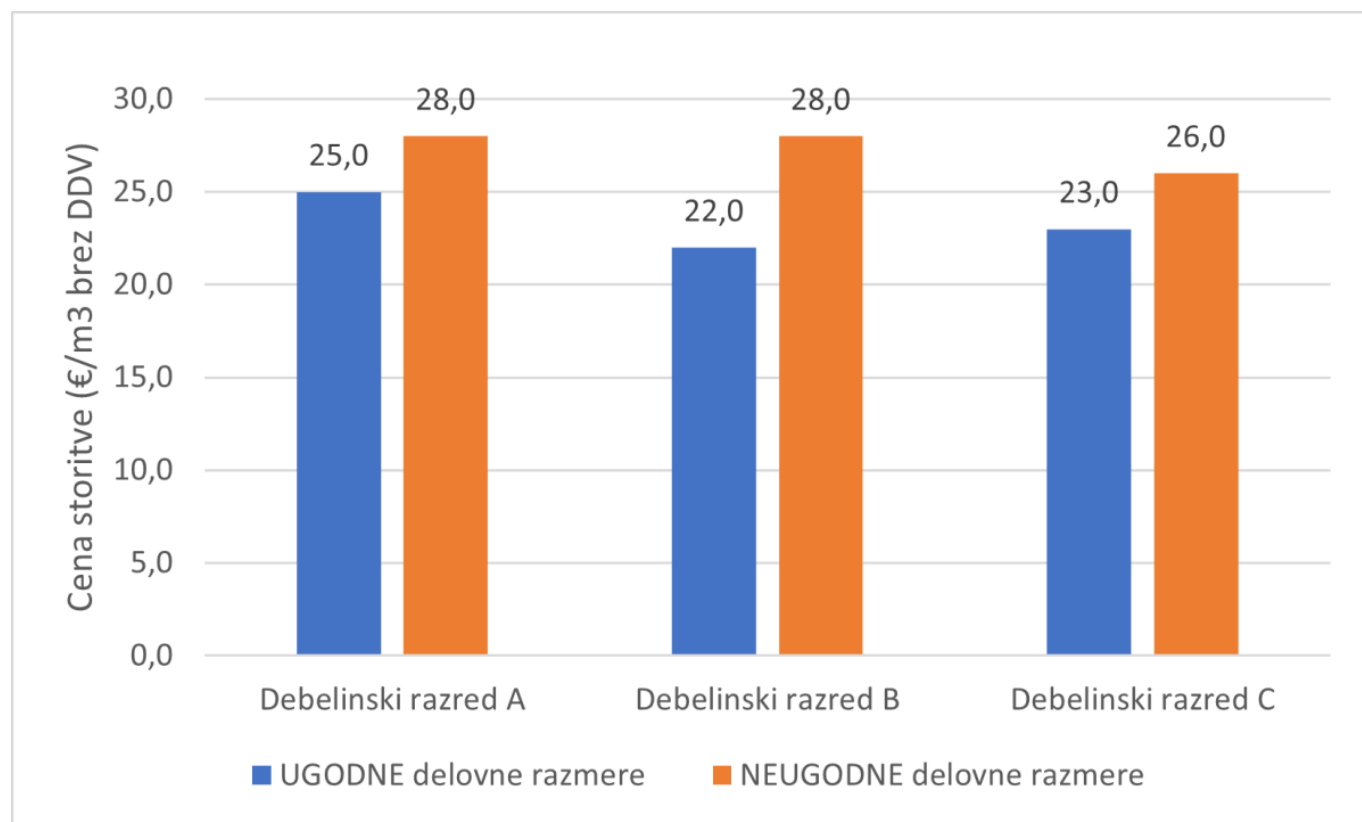
Srednja vrednost zbranih cen strojne sečnje in spravila lesa, prav tako kot pri sečnji z motorno žago, dosega najvišje vrednosti v neugodnih delovnih razmerah in debelinskega razreda A. Razlika med ceno v ugodnih in neugodnih delovnih razmerah znaša do 6 €/m³.

Srednja vrednost vseh posredovanih cen strojne sečnje in spravila za debelinski razred A v ugodnih delovnih razmerah trenutno znaša 25 €/m³ brez DDV; se pa cene gibajo od 22 do 25 €/m³. Cena za sečnjo v neugodnih delovnih razmerah pa trenutno znaša 28 €/m³ brez DDV, in se gibajo od 25 do 30 €/m³.

Srednja vrednost vseh posredovanih cen strojne sečnje in spravila za debelinski razred B v ugodnih delovnih razmerah trenutno znaša 22 €/m³ brez DDV; se pa cene gibajo od 22 do 25 €/m³. Cena za sečnjo v neugodnih delovnih razmerah pa trenutno znaša 28 €/m³ brez DDV, in se gibajo od 25 do 28 €/m³.

Cena strojne sečnje in spravila za debelinski razred C v ugodnih delovnih razmerah trenutno znaša 23

€/m³ brez DDV; se pa cene gibajo od 18 do 25 €/m³. Cena za sečnjo v neugodnih delovnih razmerah pa trenutno znaša 26 €/m³ brez DDV, in se gibata od 22 do 28 €/m³.

Slika 2: Povprečna cena strojne sečnje in spravilo v €/m³ brez DDV po debelinskih razredih: A (od 10 do 30 cm), B (od 30 do 50 cm) in C (50 cm in več), ter ločeno za ugodne in neugodne delovne razmere.

Trenutno znaša srednja vrednost zbranih cen strojne sečnje in spravila, gledano na vse cene ne glede na debelinski razred in delovne razmere, 25 €/m³ brez DDV in je 6 €/m³ višja kot ob preteklem zbiranju podatkov v marcu letos. Cena je 2 €/m³ višja kot v primeru sečnje z motorno žago.

CENE PREVOZA LESA

Podatke je posredovalo 5 podjetij, ki se ukvarjajo s storitvami transporta lesa. Dve podjetji izvajata storitve samo v eni statistični regiji, ostala podjetja pa storitve izvajajo v več regijah. Dve podjetji izvajata storitev v vseh statističnih regijah Slovenije, eno pa v štirih.

Vse cene so podane v €/m³, brez DDV, ločeno za prevoz iglavcev in listavcev ter po različnih razdaljah: 0-20 km, 20-50 km, 50-100 km ter prevoz na daljše razdalje (več kot 100 km). Več o metodologiji zbiranja cen gozdarskih storitev je dostopno na povezavi: <http://wcm.gozdis.si/cene-gozdarskih-storitev>.

V preglednici so podane cene prevoza lesa za ugodne razmere, ki so opredeljene z:

- urejeno skladišče (spravilo s forwarderjem ali z gozdarsko prikolico),
- enostavne terenske razmere ter

- manjši delež vožnje po gozdnih cestah.

Aktualne cene prevoza lesa za ugodne razmere (v €/m³ brez DDV):

<i>mediana</i>	PREVOZ 0-20 km	PREVOZ 20-50 km	PREVOZ 50-100 km	Prevoz na daljše razdalje/tujina
Iglavci	8	11,5	15	20
Listavci	8	11,5	15	20

V primeru neugodnih razmer za transport lesa bi se cene v povprečju povišale za 10 %; različni ponudniki storitve navajajo delež povišanja cene od 0 do 30 %. Neugodne razmere so opredeljene z neurejenim skladiščem (neporavnana čela, spravilo s traktorjem), zahtevnimi terenskimi razmerami (večji nakloni), večjim deležem prevoza po gozdnih cestah ter prevozom lesa različnih dimenzij.

Za prevoz na daljše razdalje (nad 100 km), kjer se uporabljajo vozila z majhno lastno maso (tara) – večinoma so to sedlasti vlačilci s polprikolico brez nakladalne naprave in tovornega platoja – znaša trenutna srednja vrednost vseh posredovanih cen 20 €/m³ (interval med 17 in 22 €) brez vključenega DDV-ja.

Zahvala

Zahvaljujemo se vsem podjetjem, ki so sodelovala z nami in nam posredovala cene preko spletne ankete.

Mednarodna konferenca: »Gozdovi v rokah žensk - da, tudi me gospodarimo z gozdovi«, Bled 17.11.2022

dr. Nike Krajnc, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko
Katarina Flajšman, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko

Objavljeno na spletu 24.11.2022 (<https://doi.org/10.20315/IG.2022.0054>)

Gozdarstvo je v Sloveniji še vedno predvsem v domeni moških, vse več žensk pa zaseda nekatera pomembna delovna mesta in tudi delež gozdark se povečuje. 17.11.2022 je na Bledu potekala mednarodna konferenca, v okviru katere smo želeli osvetliti vlogo žensk v družbi, v politiki in

predvsem v gozdarstvu. Šlo je za prvi tovrstni dogodek v Sloveniji, ki pa je bil odmeven tudi v mednarodnem okolju. Konferenca je potekala na hibridni način. Na Bledu je bilo prisotnih več kot 100 udeležencev, od katerih je bila več kot polovica tujcev iz 10 različnih držav, preko spleta pa je konferenco spremljalo še dodatnih skoraj 100 udeležencev.

Mednarodni projekt Fem4forest kot odskočna deska

Konferenca je bila organizirana ob zaključku mednarodnega projekta »Gozdovi v ženskih rokah« Fem4Forest (Forests in Women's Hands), ki je sofinanciran v sklopu programa Interreg Danube Transnational Programme. Projekt smo na Gozdarskem inštitutu Slovenije začeli izvajati julija 2020, s ciljem okrepitve gozdarskega sektorja na območju Podonavja na lokalnem, regionalnem in mednarodnem nivoju s pomočjo večjega vključevanja žensk. V projekt je vključenih 14 partnerjev iz 10 držav (Slovenija, Hrvaška, Avstrija, Nemčija, Bosna in Hercegovina, Srbija, Romunija, Češka, Bolgarija, Ukrajina). Projekt ponuja nov in inovativen pristop pri izobraževanju in mentorstvu, z željo spodbuditi in omogočiti bolj dejavno vlogo žensk v vseh segmentih gozdarskega sektorja.

Mednarodna konferenca z mednarodno odmevnostjo in zanimivimi govorniki

eležilo več kot 100 udeležencev iz Slovenije in tujije. (foto: Špela Ščap)

Konferenco je slavnostno otvorila ministrica za Kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ga. Irena Šinko, sledili so nagovori direktorja Gozdarskega inštituta Slovenije dr. Primoža Simončiča, direktorja Zavoda

za gozdove Slovenije Gregorja Daneva ter Marjana Hren, predsednika Združenja lastnikov gozdov Slovenije. V prvem delu konference smo se posvetili vlogi ženske v družbi, z nami je bila Katarina Bervar Sternad, Špela E. Koblar Habič, Marko Pogačnik, Lučka Kajfež Bogataj in Lesya Loyko. Ki so vsak na svoj način osvetlili vlogo žensk skozi oči nevladnih organizacij, pri popularizaciji gozdarstva in ohranjanja narave, ženski princip skozi oči umetnika, pomen žensk pri omejevanju posledic klimatskih sprememb ter vloga žensk v času vojne v Ukrajini.

Spoznali smo nekaj vzornic v gozdarstvu. (foto: Špela Ščap)

V okviru projekta Fem4Forest (Gozdovi v ženskih rokah) smo imeli priložnost preučiti in primerjati vlogo žensk v Podonavju, razviti orodja (npr. usposabljanje, mentorski programi) in prenesti primere dobrih praks tudi v Slovenijo (npr. gozdni sprehod). Več rezultatov so predstavili projektni partnerji. V popoldanskem delu smo spoznali nekaj vzornic v gozdarstvu ter poklepetali z mentoricami. Na konferenci pa smo bili priča tudi ustanovitvi mednarodnega združenja žensk v gozdarstvu – WOFO Internationa (Women in forestry international).

Nekaj podatkov o zastopanosti žensk v gozdarstvu v Sloveniji:

- 41 % je ženskih lastnic gozda, v lasti imajo praviloma manjše posesti
- Zavod za gozdove Slovenije ima med svojimi zaposlenimi 13 % žensk. Izmed teh jih ena tretjina opravlja delo revirne gozdarke.
- Gozdarski inštitut Slovenije ima med raziskovalci 35 % žensk.
- družba Slovenski državni gozdovi, zaposluje 12 % žensk in od tega le 4 % gozdark.
- MKGP-Direktorat za gozdarstvo in lovstvo, ki ima 28 % od vseh zaposlenih žensk gozdark.
- Gozdarska inšpekcija: 33,3% gozdarskih inšpektorice

- srednja gozdarska in lesarska šola v Postojni in Mariboru: Šoli skupaj zaposlujeta 21 učiteljev za področje gozdarskih strokovnih predmetov. Samo ena izmed njih (5 %) je ženska. V štiriletni program je bilo (2020/21) vpisanih 117 učencev, od tega pa 8 % žensk.
- Študentke gozdarstva: Od sprejetja bolonjskega sistema leta 2007 so ženske predstavljale 16 % diplomantov na prvi in drugi bolonjski stopnji. Med doktorji znanosti, ki so študij zaključili v zadnjih 20 letih, so ženske predstavljale 35 % vseh študentov.
- Na Biotehniški fakulteti-Oddelek za gozdarstvo in obnovljive vire ima med svojimi zaposlenimi 29 % žensk.

Trenutne aktivnosti na področju vključevanja žensk v gozdarstvu in pogledi v prihodnost:

Za izmenjavo mnenj in popularizacijo gozdarstva smo v Sloveniji začeli z organizacijo Gozdnih sprehodov za ženske ter z mentorskim programom za ženske v gozdarstvu. Projekt Fem4Forest »Gozdovi v ženskih rokah« se počasi zaključuje. Rezultati in več o projektu je dostopnih na: <https://www.facebook.com/Fem4Forest> aktivnosti v Sloveniji pa bodo najavljene na: www.facebook.com/gisgte/

Interreg
EUROPEAN UNION

Danube Transnational Programme

FEM4FOREST

Konferenca je bila organizirana ob zaključku mednarodnega projekta »Gozdovi v ženskih rokah« Fem4Forest (Forests in Women's Hands), ki je sofinanciran v sklopu programa Interreg Danube Transnational Programme.